

Sproghjælp

Verber

Verber (udsagnsord) fortæller at nogen gør noget (*løber, leger*), at noget sker (*synker, eksploderer*), og at nogen eller noget er i en bestemt tilstand (*bor, frygter*).

Sådan opfører verber sig

Infinitiv (navnemåde)

– er verbets grundform og den form der står som opslagsord i *Retskrivningsordbogen*. Sæt et *at* foran verbet for at finde infinitivformen:

! (*at*) *kysse, bo, spise, sms'e, elske, cykle*.

Imperativ (bydemåde)

– laver man ved at fjerne *-e* (eller konsonant og *-e*) fra grundformen:

! *kys, bo, spis, sms, elsk, cykl*.

Præsens (nutid)

– laver man ved at sætte et *-r* på grundformen, fx *kysse-r*. Sæt *jeg* foran verbet for at finde præsensformen:

! *kysser, bor, spiser, sms'er, elsker, cykler*.

Præteritum (datid)

– laver man ved at sætte *-(e)de* på grundformen eller *-te* på imperativformen. Sæt *jeg* foran verbet for at finde præteritumformen:

! *kyssede, boede, spiste*.

Enkelte verber omdannes i datid, og nogle har ingen endelse:

! *sagde, bragte, gik, stod*.

Passiv (lideform)

– laver man ved at sætte et *-s* på infinitivformen eller præteritumsformen:

Sproghjælp

- ! *de køres* (dvs. 'de bliver kørt').
- ! *de kørttes* (dvs. 'de blev kørt').

Bemærk: Det er almindeligt at lave passiv med *blive*, *blev*, fx *hunden blev fodret*.

Præteritum participium (kort tillægsform)

– laver man ved at sætte *-t* på grundformen eller *-et* på imperativformen:

- ! *kysset, boet, spist, sms'et, elsket*.

Når participiet står efter et hjælpeverbum, bøjes det ikke:

- ! *Han er kørt* (er er hjælpeverbum).
- ! *Han var gået* (var er hjælpeverbum).
- ! *Hun har løbet fem kilometer i dag* (har er hjælpeverbum).
- ! *Hun havde tabt sin hat* (havde er hjælpeverbum).

Når præteritum participium bruges som adjektiv (tillægsord), bøjes det:

- ! *Han fandt den tabte hat*.
-

Præsens participium (lang tillægsform)

– laver man ved at sætte *-ende* på imperativformen:

- ! *kysende, boende, spisende, sms'ende, elskende, cyklende*.
-